

Research Article

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยาการวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 School Administration According to the Philosophy of Sufficiency Economy of Schools in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2

ธงชัย ดีมูลพันธ์¹ และ รศ.ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว^{2*}

Thongchai Deemunpun¹ and Assoc.Prof.Dr.Vorakarn Suksodkiew^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Autor:

1. ธงชัย ดีมูลพันธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ประเทศไทย

Thongchai Deemunpun

Educational Administration
Department, Silpakorn University,
Thailand.

Email: thongchai.dee@gmail.com

Corresponding Author:

2. รศ.ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ประเทศไทย

Assoc.Prof.Dr.Vorakarn Suksodkiew

Educational Administration
Department, Silpakorn University,
Thailand.

Email: jee1199@yahoo.com

คำสำคัญ:

การบริหารสถานศึกษา; ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Keywords:

Educational; Administration

Article history:

Received: 2/11/2022

Revised: 29/08/2023

Accepted: 10/10/2023

Available Online: 31/12/2023

How to cite:

Deemunpun, T. & Suksodkiew, V. (2023). School Administration According to the Philosophy of Sufficiency Economy of Schools in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. *Journal of Philosophical Vision* 28 (2), 236-249.

ABSTRACT

The purposes of this study were to know 1) school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2 2) the trend of school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2. The research sample was 77 people from administrators and government teachers at school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2, a total of 86 people. Opinionnaire and semi-structured interviews were used as research tools. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings indicated that:1) The school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2 overall were at a high level. When each aspect was considered, it was at a high level in all aspects. The arithmetic mean values were arranged in the following order: the outcome of success, organizing activities for student development activities, the school administration, curriculum and learning activities, and school personnel development. 2) The trend of school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2 including, in terms of school administration, there should be a determining the vision and mission of the school in line with the Sufficiency Economy Philosophy and the changes in the 21st Century. In terms of curriculum and learning activities, there should be integration of local curriculum with learning management according to the philosophy of sufficiency economy. In terms of student, there should be development activities is to enhance learners to have the necessary skills in the 21st century by integrating according to the philosophy of sufficiency economy. In terms of school personnel, there should be development is the promotion of personnel in educational institutions to be able to create innovations in learning management according to the philosophy of sufficiency economy. In terms of result of success, the school should be development recognized for integrating the Sufficiency Economy Philosophy.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครู ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 9 คน ข้าราชการครู จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ 2) แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. บทนำ

ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมของประชาชน ปัญหาแรงงาน รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ข้างต้นนั้น ก็รวมถึงประเทศไทยด้วย เช่น ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาแรงงานและการค้ามนุษย์ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง และการเสื่อมถอยทางวัฒนธรรม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา

คนไทยและสังคมไทย ในหลายประการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 – 2564: 1-2) จากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดการระบาดไปทั่วโลกอยู่ในขณะนี้ ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาหารและสิ่งของต่าง ๆ เนื่องจากต้องชะลอการคมนาคมขนส่งต่าง ๆ ในหลายประเทศ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แต่ละประเทศเริ่มให้ความสำคัญกับแนวคิดการพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องการเพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภคเองภายในประเทศ ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ทุกภาคส่วนหันมาให้ความสำคัญกับปัจจัยการผลิตพื้นฐาน (Glauber, J. 27, 2020)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยเชื่อว่าการศึกษาคือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ในส่วนของประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการ ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมของประชาชน ปัญหาแรงงาน รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ข้างต้นนั้น ก็รวมถึงประเทศไทยด้วย เช่น ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาแรงงานและการค้ามนุษย์ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง และการเสื่อมถอยทางวัฒนธรรม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคนไทยและสังคมไทยในหลายประการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2560–2564: 1-2) จากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดการระบาดไปทั่วโลกอยู่ในขณะนี้ ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาหารและสิ่งของต่าง ๆ เนื่องจากต้องชะลอการคมนาคมขนส่งต่าง ๆ ในหลายประเทศ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แต่ละประเทศเริ่มให้ความสำคัญกับแนวคิดการพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องการเพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภคเองภายในประเทศ ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ทุกภาคส่วน หันมาให้ความสำคัญกับปัจจัยการผลิตพื้นฐาน (Glauber, J. , 27, 2020)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2.2 เพื่อทราบแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 23. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2)

แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 9 คน ข้าราชการครู จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน ข้าราชการครู จำนวน 96 คน รวมทั้งสิ้น 107 คน ดังนี้

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 86 คน (Krejcie R.V. and D.W. Morgan, 1970: 608) และใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้ จัดแบ่งประชากรออกตามตำแหน่งหน้าที่ คือ ผู้บริหาร และข้าราชการครู และสุ่มประชากรแต่ละตำแหน่งหน้าที่ ตามสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภทคือ

1) แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีจำนวน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scales) (Rensis Likert, 1961: 74)

2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อทราบแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 คน

3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1) แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ผู้วิจัยได้เลือกแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดย นางสาว ญัฐพร เอี่ยมหรุ่น จากงานวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถาม อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .812 (ญัฐพร เอี่ยมหรุ่น, 2561: 135-137.)

2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์หลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ได้กรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Interview) จำนวน 6 คน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปยังผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อนัดพบ สัมภาษณ์ จัดบันทึกรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการของกลุ่มสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือแจ้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตอบแบบสอบถามทราบ และอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3) ผู้วิจัยนำหนังสือไปส่งยังแต่ละสถานศึกษาของกลุ่มสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ประกอบด้วย ผู้บริหารและข้าราชการครูของสถานศึกษา ในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 11 แห่ง โดยมีผู้บริหาร จำนวน 9 คน ข้าราชการครู จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจัดทำข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) นำเครื่องมือแต่ละฉบับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์
- 2) ตรวจสอบระดับความคิดเห็นแต่ละข้อของเครื่องมือแต่ละชุด
- 3) จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบรวบรวมคะแนนแบบสอบถาม
- 4) ลงรหัสข้อมูล นำไปคำนวณสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
- 5) เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

4. ผลการวิจัย

4.1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานลดจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ

4.2 แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตามแบบสอบถามทั้ง 5 ด้าน จึงนำมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 คน ได้มีความคิดเห็น ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การขับเคลื่อนนโยบาย

จากภาครัฐสู่สถานศึกษา และต่อยอดจากสถานศึกษาสู่ชุมชน และการสร้างแหล่งเรียนรู้เสมือนจริงหรือการจำลองแหล่งเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ

2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเสริมสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับผู้เรียน โดยปราชญ์ชาวบ้าน และการสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างศูนย์การเรียนรู้พอเพียงและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแนวทางที่ชัดเจนและมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

4) ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นวิทยากรด้านการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนไปสู่สถานศึกษา โดยมีการกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการและประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการ

ศึกษาและนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปบูรณาการและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้เกิดการตระหนักในความสำคัญและทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง สถานศึกษาจึงมีแนวทางในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนสามารถมีส่วนร่วมมีการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอยู่เสมอ มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมนโยบายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจากผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มิเคลสัน (Michelsson) ได้ศึกษาเรื่อง ความพอเพียง: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ได้กล่าวว่า ความพอเพียงเป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นหนทางในการทำให้การบริโภคและการผลิตอยู่ในขอบเขตทางนิเวศวิทยา โดยการดำเนินการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและบูรณาการมากขึ้นเกี่ยวกับความพอเพียง และเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการปฏิบัติต่อความพอเพียงในระดับเศรษฐกิจและผู้ดำเนินการ เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยอภิปรายผลแยกรายด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้นำมั่นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนนโยบายในสถานศึกษา ผู้บริหารมีความเข้าใจในการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการและติดตามผลการดำเนินการเป็นประจำทุกปี มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา มีการนำผลการติดตามการดำเนินงานมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีดาเดช ที่ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนรายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการจัดแสดงเผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุปสรรา สิทธิพงษ์ ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง” มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง และมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีดาเดช ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหล่า ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของฟิลลิป (Philip) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น ได้กล่าวว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการ

ของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

4) ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และสร้างความตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาหลายแห่งได้รับการรับรองตามคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา และสามารถปฏิบัติตนดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีดาเดช ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหล่า ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

5.2 แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การขับเคลื่อนนโยบายจากภาครัฐสู่สถานศึกษา และต่อยอดจากสถานศึกษาสู่ชุมชน และการสร้างแหล่งเรียนรู้เสมือนจริง หรือการจำลองแหล่งเรียนรู้โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีดาเดช ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้ว่า ควรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ โครงการให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับ อังเกอร์ (Unger) ที่ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมของชนชั้นกลาง ได้กล่าวว่า โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติต่างยอมรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นที่เข้าใจกันว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์มากที่สุดในฐานะที่เป็นพื้นฐานในการช่วยให้คนไทยให้ก้าวไปท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกาภิวัตน์

2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับผู้เรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน และการสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส พัฒนศิริ ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ ฟิลลิป (Philip) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น ซึ่งได้กล่าวว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแนวทางที่ชัดเจนและมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพินิจ เครือเหลา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการดำเนินงานนิเทศติดตาม ประเมินผล ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4) ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นวิทยากรด้านการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ได้เสนอแนวทางการบริหาร

สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากร ไว้ว่า ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑา

มาส พัฒนศิริ ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จไว้ว่า ควรจัดให้นักเรียนมีการนำเสนอผลงานในรูปแบบโครงการหรือนิทรรศการ เพื่อประเมินผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับ บอทเทอรี (Bottery) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำ, ธรรมชาติของความพอเพียงและความยั่งยืนของการศึกษา ซึ่งกล่าวว่า เหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อประโยชน์ในการเป็นผู้นำที่ยั่งยืนและโลกที่ยั่งยืน

6. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีค่ามัธยเลขคณิตน้อยที่สุดในอันดับสุดท้าย ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการจัดการอบรม โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจของบุคลากรภายในสถานศึกษา

2) จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาการศึกษาวังสีทาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่ามัธยเลขคณิตน้อยที่สุดรองลงมา ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2) ควรศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2

3) ควรศึกษาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร

7. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,

ณัฐพร เอี่ยมหุ่ยน. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2565). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116. ตอนที่ 74 ก (19 สิงหาคม 2542). (สัมภาษณ์. 22 เมษายน 2565).

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2564). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. สระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.

_____. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552- 2561)*. กรุงเทพฯ : ฟริกหวานกราฟฟิค.

Glauber, J. and other. (2020). *COVID-19: Trade Restrictions Are Worst Possible Response to Safeguard Food Security*. 27.

Krejcie R.V. and D.W. Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement 30.

Rensis Likert. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – Hill Book Company.